

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU XLIX.

ANUNCIURILE:

Pe unu anu 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anu 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancoate nu se primesc! — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 10.

Luni, Marți 14 (26) Ianuarie.

1886.

Șovinismul maghiar și d. Tisza.

Brașov, 13 Ianuarie 1886.

Unu escelentă comentariu la discuțiunea pornită asupra cestiunii naționalităților, cu ocașiunea desbaterilor bugetare în dieta Ungariei, face diarul autonomist „Vaterland“ din Viena, dela 19 Ianuarie c. Intr'unu articolu relativu la politica de naționalitate în Ungaria dăce această foia următoarele:

„Cu ocașiunea desbaterii generale asupra bugetului statului ungaru opoșițiunea maghiară din dietă a adusu din nou în discușiune și cestiunea naționalităților precum și atitudinea guvernului față cu diferitele popore ale statului. I s'a obiectat guvernului, că în cestiunea naționalităților nu dovedesce „energiă“ și că în urma acăsta „în cei dăce ani din urmă agitațiunea în contra ideii de statū ungaru a crescutu“. Lipsesce în acțiunile guvernului „politica națională“ conducătoare, care după definițiunea unui distinsu deputatū opoșițiunalū consistă în aceea, „de a susține și a întări statulū ungaru, de a formă din poporațiunea Ungariei o unitate tare și de a asigura existența națională independentă și domnirea rasei maghiare.“

„Acăsta definițiune neînvață îndestulū că în fondū nu este nici o diferență între partida guvernului și între opoșițiune asupra „politicei naționale“ și a „ideii de statū ungaru.“ Amândouă direcțiunile au scopul de a face din statulū poliglottū unu statū naționalū maghiarū exclusivū, unificatū și prin limbă. Opoșițiunea numai de aceea este nemulțamită, pentru că după a ei părere guvernulū și partida lui au procedatū în acăsta privință în modū prea moderatū și îngăduitorū. Faptulū, că tôte partidele maghiare din dietă suntū una în cestiunea naționalităților, care consistă mai vârtosū în întărirea egemoniei rasei domnitore și în ilotizarea (dela „ilotū“) tuturor celorlalte naționalități ale țării, acăstu faptū a încetatū de multū a mai fi unu secretū pentru cei ce cunoscū împrejurările. Nu trebuie decătū să fiă omulū cu ochii deschiși și ușorū va pute observa pretutindenea acăsta armoniă.“

„Cu tôte astea se pare, că politicului și omului de statū maghiarū, care conduce ađi frânele guvernului, îi insufliă órecari temeri faptulū, că șovinismul maghiarū cresce pe đi ce merge. Amū observatū și la altă ocașiune, cum a respinsū elū proectulū de a se impune dări tuturorū locuitorilorū țării în favórea reuniunilor de maghiarisare, și cum i-a admoniatū să nu provóce pe nemaghiari. În discursulū sēu dela 14 l. c. declară, că elū „nu va cedă pretențiunilorū șovinismului maghiarū.“

Acăsta nu póte fi decătū laudabilū; în trécătū observamū, că d-lū Tisza apróbă totodată existența acăstui „șovinimū maghiarū“, despre care d. Iókey a susținutū în discursulū sēu îndreptatū contra comitelui Albert Apponyi și rostitū în Cașovia, că n'ar exista. Dér d-lū Tisza mai adauge, că „respinge ori ce pretenșiune a naționalităților, ce merge prea departe“. E de regretatū, că n'a indicatū unele din aceste pretenșiuni, „ce mergū prea departe.“ Pe cātū scimū noi, tôte dorințele și gravaminele nemaghiarilorū în privința naționalității lorū se mișcă în nisce margini fórte modeste; ba ele nici că consistă în altceva, decătū în cererea de a se executa cu dreptate concesiuile și așa fórte minime ale așa numitei „legi de naționalitate“ din (anulū 1868*). Dēcă și acăsta pretenșiune este consideratā ca una „ce merge prea departe“, atuncī intr'ade-

vérū, că nu mai e modru de înțelegere cu aceste naționalități; atuncī fără îndoială, că stă rēu și cu pacea internă a țării și cu prosperarea ei viitoare.“

„D-lū Tisza dăce: „Ideea de statū ungarū se póte apéra și în limba germană.“ „Mișcarea“ ce a produs'o acăsta aserțiune pe băncile stângei extreme, o înțelegemū fórte bine; dela „viua aprobare“ pe partea dréptă (guvernamentală) amū dori însē, ca să se traga din ea și consecințele necesare și practice. Dēcă existența și prosperarea Ungariei nu este legatā de sibolețul unificării limbistice; dēcă acăsta existență este condițiunată în modū fórte însemnatū și dela energeticul concursū alū nemaghiarilorū, atuncī aceia, cari combatū elementele nemaghiare ca „străine“ și caută a-le slăbi pe acestea, séu chiar a-le respingē, séu celū puținū a-le absorbē, atuncī, đicemū, lovescū intr'unū interesū vitalū alū țării; atuncī pretinde același interesū, ca aceste elemente, ca totū atāți factori însemnați pentru susținerea și prosperarea țării, să fiă înaintate în cultura lorū materială și spirituală și sprijinite prin fapte. Și fără de aceea legile positive ale țării prescriu guvernului ca să promoveze de faptū interesele naționale ale popórelorū nemaghiare. Caci dórā dréptă și zelósa esecutare a legilorū este cea dintāiu datoriā a organelorū statului.“

„Ce vedemū însē în realitate? Puterea de statū întēmpinā pe nemaghiari nu cu bunăvoință, ci cu hotărītā neîncredere, cu tôte că ministrulū-președinte însuși declarā, că „în contra masei celei mari a naționalităților ce trāescū în acăsta țērā din punctū de vedere alū patriotismului nu se póte ridica nici o aculare. Cum vine însē d-lū Tisza îndatā după acăsta, ca să vorbescā de „nisunțele incorecte ale naționalităților?“ Este óre iubirea și cultivarea limbei materne una din aceste nisuițe? Cu cuvinte volante, precum „apostolū alū Schulvereinului germanū“, „omladinistū“, „dacoromānū“ și alte de acestea, nu este nimicū đisū. Acestea nu suntū decătū mijlóce de agitațiune comóde ale șovinismului, care declarā pe fiecare de unū „rēu patriotū“, dēcă are nenorocirea de a fi nāscutū din părinți nemaghiari.

„Părerea ministrului-președinte cu privire la pozițiunea maghiarismului, este asemenea plină de contradicēri. Odatā se provócă la aceea, că după datele statistice ungarismulū în deceniulū din urmă nu a scățutū, ci s'a înmulțitū în modū însemnatū,“ și apoi totuși accentuēzā érāși frasa „reuniunilor de cultură și de limbă“ maghiarisătoare, că „maghiarismulū este amenințatū,“ că trebuie să se păzescā și să se apere.“ Cine amenință maghiarismulū? Contra cărui pericolū trebuie elū „să se păzescā și să se apere?“ „Reuniunile de cultură“ se întreprindă acăsta luptā cu șanse de rēușire? Aici este de interesū contestarea ministrului că aceste reuniuni nu suntū în adevérū decătū nisce „reuniuni de luptā“ „Ele provócă lupta, ele ducū neliniscirea între poporațiunea nemaghiară, căci lorū nu le este de „scutū și apărare,“ ci de atacū și cucerire, de estinderea domniei. Dēcă „reuniunile de limbă și de cultură“ maghiară, ar avē în vedere numai înaintarea culturai poporului maghiarū, nici unū omū cu minte n'ar pute să obiecteze ceva contra lorū. Dér o asemenea mărginire nu le stā în gândū acestorū reuniuni; tótā organizarea lorū tinde la amenințarea și combaterea celorlalte naționalități, de aceea ele formēzā unū mijlocū de agitațiune și de neliniscire permanentă și subminēzā societatea din țērā și așa destulū de desbinatā. A fostū o đi nenorocitā aceea în care s'a nāscutū ideea acăsta de luptā.“

„Guvernulū însuși nu se încrede în acăsta

privință păcii publice și d-lū Tisza admoniēzā pe aceste reuniuni, ca „să nu se arunce érāși în brațele unui șovinismū esageratū“. Durere, că sunt fórte cufundate deja în acăstu șovinismū. Nu trebuie omulū decătū se cetescā enunțările și discușiunile acestorū reuniuni spre a fi pe deplin convinsū de acăsta. Șovinismulū „reuniunii scolare maghiare“ din Pesta merge chiar așa departe, încātū și pe vândătorii de paie și femeile ce vândū nisipū, voiesce să le facā a'și oferī marfa lorū prin stradele Budapestei numai în limba statului. Servesce óre și acăsta spre întărirea „ideii de statū maghiarū? După esperiențele de până acuma ne îndoiimū însē seriosū, că admonițiunea ministrului-președinte se va ađi, observā și urmă. Ministrulū-președinte vede în aceste reuniuni dovada, că „în sinulū statului ungarū, se întāresce poporulū maghiarū și se simte aptū, de a lua lupta cu șansele succesului“; ér opoșițiunea dăce, că aceste reuniuni s'au nāscutū din „sentimentulū instinctivū“, că statulū și guvernulū este slabū, că contrarii noștri în urma slăbiciunii și lipsei a unui planū din partea noastră facū progrese și ne iau una după alta când o biserică, când o seólă. Spre a delătura acăstu pericolū s'au asociatū tôte elementele independente ale societății, ele voescū să apere ungarismulū amenințatū, care este părăsitū de guvernū (!!); ele dau o nouă direcțiā politicei naționale.

„Cātū pentru noi aceste „Kulturęylet“-uri nu sunt decătū unū productū alū șovinismului întăritū, care stā în necsū causalū cu mania de persecutare a totū ce nu e maghiarū. Acăstu șovinismū formēzā pentru o mulțime de renegați, ambițioși, fanatici naționali, agitatori, unū mijlocū binevenitū spre a continua agitațiunile prin care faptā potū ajunge cu bunicică siguranță la nume, influințe și posturi. Marea masă a poporului maghiarū este străinū de terorismulū acestorū șoviniști, dér celelalte cercuri ale societății îi sunt supuse.“

„Totmai din punctū de vedere alū ideii de statū ungarū trebuie să condamnāmū uneltirile agitatorice și turburătoare ale acestorū șoviniști și ale reuniunilor lorū, căci ele împedecā o înțelegere și împăcare a poporațiunei poliglote. Odi-niórā tôte popórele considerau acăsta țērā ca adevērata lorū patriā, pentru care jertfeau cu bucuriā avere și sânge. De când însē Maghiarii au proclamatū principiulū domniei esclusive și absolute a rasei lorū și politica națională limbistică unilaterală, de atuncī neliniscia și îngrijirea între Nemaghiari este durabilă. Este periculosū de a mēsura patriotismulū după limba maternă. Ephialtes a fostū și elū de nascere totmai așa de bunū Grecū ca și Leonides și de sigurū n'a sciutū să vorbescā decătū numai grecesce. Acăsta însē totuși nu l'a scutitū, ca să-și trādeze poporulū și patria sa!“

Regularea granițelor dinspre România.

În ședința dela 20 Ianuarie a camerei deputaților din Pesta, ministrulū-președinte Tisza a răspunsū la o interpelare, ce i s'a adresatū cu privire la regularea și încălcarea granițelor dinspre România.

Asupra regulării granițelor române, ministrulū președinte Tisza dăce, că diferiții membri ai comisiunii de regulare au păreri deosebite în privința unor puncte. Dēcă anotimpulū va face cu puțință o continuare a lucrărilor la fața locului, liniile de graniță se vor demarca definitivū și în casū de necesitate se va provoca și o dispoșițiune legislativă. Ministrulū nisuesce ca în cursulū anului să reguleze afacerea intr'alātā, încātū până la sfirșitulū anului să póta presenta legislativei celū puținū unū raportū clarū și amărunitū. Ce privesce încălcările de granițe, continuā ministrulū, de acestea cu părere de rēu s'au întēplatū în anulū trecutū, dér cu tôte astea nu putemū nega că s'au fa-

*) Acăsta nu este esactū. Scriitorulū articolului nu cunósce adevēratale postulate ale Romānilorū. „Romānische Revue“ pretinde a fi unū diarū de informațiune. Cum de informēzā așa de nesuficientū pe cei din Viena? Red.

cută încălcării totdeauna și încă din amândouă părțile. Eu nu admit însă, că guvernul nu s'a ridicat totdeauna contra astorfelor de încălcări; el a făcut această, în unele cazuri și-a luat satisfacțiune, alte cazuri sunt pendente, în parte nici faptul nu s'a putut constata. S'a întâmplat chiar, și acesta a pricinuit mare larmă în România, că precum veți aduce aminte, doi gendarmi ungarî au arestat și desarmat o patrulă română, care tăbăra, cum se țice, din erore, pe teritoriul nostru.

Convențiunea comercială cu România.

Cestiunea reînnoirii convențiunii comerciale cu România face pe „Pester Lloyd“ dela 21 Ianuarie să se ocupe de ea în articolul de fond. În acest articol se oglindesc părerile ce domnesc asupra acestei cestiuni în cercurile guvernamentale. Eță în resumat ce scrie oficiosul din Pnsta:

Reînnoirea convențiunii comerciale cu România întâmpină greutate. Până acum folosele cele mai multe din această convențiune le-a tras Austria, er jertfele și poverile sunt de partea Ungariei. Ce e drept, toate corporațiunile speciale ale Ungariei, camerele comerciale înainte, s'au exprimat pentru reînnoirea convențiunii, deși bilanțul acestui raport comercial arată ce jertfe a impus Ungariei, în serviciul intereselor austriace, teritoriul vamal comun. Cuprinsul tractatului de comerț din 1876 a promovat numai interesele austriace. La aplicarea tarifului vamal de către autoritățile române, interesul român era în armonie cu cel austriac totu așa de desu, cât de desu era în contra interesului ungar. Cu alte cuvinte, industria austriacă concurează pe pământul român cu industria statelor mari; industria ungară din contra concurează pe pământul român cu industria română. Industria mare austriacă nu suferă vexațiunii, căci atunci s'ar fi strămutat în România; din contra experiența ne-a arătat, că sarcinile și vexațiunile, cărora a fost spusă sârmana și primitiva industrie a Ardealului, au avut efectul, că celor loviți nu le-a rămas alt mijloc de existență decât să emigreze pe pământul român. La stabilirea noului tractat comercial guvernul ar avea datoria să valideze deosebite interese ale industriei ungare. Mai toate camerele comerciale s'au exprimat categoric pentru complectarea în latură a vamăi după valoare.

Orî cât de hotărît dorim reînnoirea tractatului de comerț român, totu atât de firmă e și părerea noastră, că preferim în totă privința a nu ncheia o convențiune, care n'ar ține destulă sêmă de interesele ungare. Aceasta o credem atât de privire la Austria, cât și de privire la România. Nu'i vorbă, un răboiu vamal, precum ar trebui să urmeze, dacă s'ar rupe tractările de acum, de sigur ar aduce mari pierderi monarhiei noastre; pentru România însă ar fi o calamitate. Dér se speră că guvernul român nu va ține sêmă de agitațiunile politice și nu va lăsa, ca România să ajungă față cu monarhia noastră într'o situațiune ca cea cu Franța. Unei pretențiuni serioase și pressante a guvernului nostru comun, România nu i-ar pute opune o rezistență stăruitoare. Pentru această încă înainte de toate e necesar ca amândouă guvernele, cel din Viena și cel din Pesta, să fiă unite asupra măsurii, că ce sunt hotărîte să acorde și ce sunt hotărîte să refuze. Tocmai aș cetim într'o foia din Viena, că câțiva exportori austriaci împărțășii de deosebire la importul în România, iau măsuri ca să se strămute în Germania, așa cum industria ardelenă trecu în România. Orî cum ar fi, îngrijirile ce se legă de încheierea tractatului și care se nutresc în Bucuresci prin opiniunea publică, merită cea mai mare considerațiune. Chiar definitivă constatare a rupei dintre amândouă statele n'ar pute fi mai îngrijitoare, ca actuala stare de panică nesiguranță.

SCRIRILE DILEI.

În săptămâna trecută s'a intrunit în Viena conferința vamală austro-ungară, ca să stabilească instrucțiunile pentru tractările privitoare la încheierea unui tractat comercial și vamal cu România.

Cu privire la declararea deputatului Ladislau Szabo, care cu ocaziunea desbaterii bugetului a ținut, că un întim al ministrului președinte prăpădesce a treia parte din averea statului, foile unguresci spun că acel întim este br. Herman Podmaniczky.

Contrar raportelor unguresci, care țin că în privința pactului austro-ungar s'a ajuns la o deplină înțelegere între cele două guverne, „Narodni Listy“ află din cel mai bun izvor, că nu e așa. Există încă diferențe în cestiunea Băncii, în cestiunea vamală și în afacerea legislației dărilor. Se speră însă că se va aiunge la o înțelegere și în aceste cestiuni.

În zilele aceste o comisiune pentru maghiarisarea numelui satelor din comitatul Pojunului va ține mai multe ședințe spre acest scop.

Despre un ingrozitor casu i se comunică cu data 20 Ianuarie lui „P. Ll.“ următoarele din Timișora: „Preotul român gr. or. din Ciuchici, com. Carașiu-Severin, își ține soția sa din Octomvre 1885 închisă în pînă, unde sârmana se nutre din porumb (cucuruz), fasole și cartofi cruți, ce se aflau acolo. În urma unor arătări anonime, judecătoria din Sasca ordonă cercetare domiciliară la preotul. Comisiunii judecătorești, care intră în pînă, i se oferă o privesce înfiorătoare. Pe nise paie putredite zăcea soția preotului, slăbită total și într'o stare de plâns. Tiranul preot, care mai e învovățit că și-ar fi îngropat de viu copilul său de curând născut, fu arestat. Afacerea s'a predat tribunalului din Biserica-albă. Sârmana femeia s'a dat ni îngrijirea spitalului din Biserica-alba.“

În zilele trecute, funcționarii dela protocolul tribunalului din Dobrițin au fost cuprinși de o mare spaimă. Un glonț de pușcă pătunsese prin ferestră în odaia, se isbi de părete și cădu pe masa unui scriitor. Altă nenorocire nu s'a întâmplat, decât că unui funcționar îi sări de spaimă pipa din gură. De urma faptuitorului nu s'a dat.

Municipiul capitalei Budapesta a votat o sumă de 10,000 de florini pentru „Kultur-egylet-ul“ din Clușiu. Bugetul capitalei fiind însă cam sdruncinat, nu se poate vîrsa această sumă deodată, ci în rate anuale de câte 1000 fl. Să nu se uite, că acești bani sunt ai populațiunii capitalei, a cărei majoritate e germană.

„Egyetértés“ în numărul său cel mai recent sub titlu: „Deșteptă-te Române!“ (Ebrej român!) scrie următoarele: „Cântecul revoltător român, pe care l'au intonat rabiții Valachi în ziua 1848 în adunarea din Blașiu, acum de nou începe să străbată între strănepotii Romanilor, cari visază de o Daciă mare și frumoasă. Mai în urmă a fost intonat la o serată a reuniunii învățătorilor valachi din țera Barsei, firesce cu mare entuziasm. Atragem atențiunea guvernului asupra acestor demonstrațiuni.“ — Eță acum întreaga presă maghiară, fără deosebire de partidă, pronunțată pe față în contra a totu ce e românesc.

Din Timișora se scrie, că riurile Bega și Timișul au crescut foarte repede și amenință cu inundare. Mureșul a eșit din albia sa dinjosă de Saborsin. Lipa este foarte amenințată. Mai multe comune din com. Carașiu Severin se află sub apă.

„Egyetértés“ scrie, că comitatul Hunedórei, cel mai sêracu comitat al Ungariei, a rămas în restanță de dare cu o jumătate de milion de florini.

Calamitățile publice.

Deva, 21 Ianuarie 1886.

(Urmare.)

Administrațiunea?! — Nu cred să aibă părechii. Cei mai mulți funcționari, aplicați la administrațiune, sunt născuți administratori. — D-l vice-comite, — care a ascultat și drepturile și a fost într'o vreme și deputat dietal la dieta din Budapesta, alesu cu 17 voturi, — este celebritate în cele ale administrațiunii, — dovadă, că face economie cu lapte, și scie imburda mese la festivități, cum a făcutu, când cu venirea clironomului. Toate cauzele administrațiionale le are în degetul cel mic, pentru aceea la oficiul său actele nimeni nu le caută după index, ci le cere numai dela D-sa, căci toate ăra D-sa le resolvă.

Este bine să se scie și aceea, că capul comitatului cu unul dintre subalternii săi e frate, cu celălalt cumnatu, cu alu treilea inrudit și încuscitu și așa mai departe. Resultatele activității sale le scie și vede și cel mai prost. Drumurile făcute de pe vremea Nemților sunt ca mész, er cele laterale sunt esemplare, — căci duc la moșiile d-sale și a rudeniilor sale. — Pământul cumpărat pentru palatul administrațiunii, de un an de zile s'a îngredit de nou, cât nu se mai vedu tuleii de cucuruz și bostanii împrăștiți de bivoli și porci, — er „palatul“ e gata — pe hartiă. Spitalul, fiindu un institut internațional, unde nu are locu politica, s'a pus pe mai sigure base, căci de când a ajuns pe mâna unui doctor de jidan, s'a mântuit de inscripțiunea românească, lăsându-se numai cea ungurescă, dreptu dovadă, că acel spital s'a ridicat numai din bani unguresci aduși din Asia.

Pedepsele pentru prevaricațiunii de pădure au încetat cu desăvîșire, căci erariul ărași se mulțimesc numai cu raporturile anuale, si fiindcă sentințele acum nu se mai pot scrie pe blanchete tipărite, de orece acum

sunt două tipografii... pretorii, sub-pretorii și notarii cu juții comunali în districtul nostru sunt de modelu, dreptu aceea plânsorile, ce unii cutază a le ridica contra unuia său altuia se reintorcă ca „neintemeiate“, său se investigază, fără ca să scie acuatorii, decât după ce au aflat dela alții, că acusele s'au dovedit de neintemeiate. Pentru aceea d-nii pretori pun și depun juți și notari pe cine și precum vrău, căci astfel ceru interesele administrațiunii.

Siguranța publică încă e esemplară, dovadă, că temnițele sunt pline de făcători de rele și de acolo nu pot scăpa, decât numai după ce li se descopere nevinovăția, — și acesta durează adese cam lungu timp — său după suferirea pedepsei. Unii însă — deca se portă bine, — se slobodă din când în când și ca să nu se bolnăvescă, se pun la lucru afară în câmpu.

Siguranța publică o dovedesce și imprejurarea, că la cea mai mică denunțare, gendarmii te i-au hopu și, până la ascultare, te facu să spui și ce n'ai făcutu, mai eclatant e însă când pentru 6 fl. restanță de dare, haiducul solgăbirului își pote frange mâna, și dreptu răspălată, te duce ăra elu la vicespanul cu o ședulă, că esci judecatu, și apoi Măria-Sa te pune să spell ferestri și să mătură 7 zile cancelariile, când apoi îți dă calea ca să poți face recursu.

Asiguranța averei stă pe base și mai solide, dovadă defraudările — încă nedescoperite, — și că din pedepsele pentru prevaricațiunii de pădure erariul în totu anul încasază mai multe mii — pe hartiă, er faptuitorii plătescu, cu chitanțele la mână, și la judele satului și la notar, și adese și la solgăbiru, pentru faptul ce au comis altu său care a murit de cățva ani.

Fericea poporului contribuentu o înaintază mai cu sêmă notarii cei zeloși, cari pun banii de portă în cuvertă și o dau la judele, să ducă banii la poștă, er banii cari sosesc la perceptoratu pe drum se transformă din „bani de portă“ în „bani pentru competențe“ incassați de notar, și se înduc astfel, er judele pentru restanța de dare se trage la răspundere numai după ani, când i se vîndu boii și se amenință cu temniță.

Justiția încă are colosale folose prin unii funcționari administrativi, că imănuările se fac așa precum se facu, drumurile sunt bune și bietul iuprosuat ajunge a treia și după pertractare la locul citat, — astfel statul câștigă sume enorme din timbre. Celu mai însemnat sprijin se dă însă justiției prin aceea, că mai toți notarii, cari își sciu subscrie numele rău, facu la contracte, testamente și alte multe documente juridice cu și fără timbru, și eță că statul ărași dobîndesce prin raporte și prin incurcarea cauzelor, ce trebuie să nesmintu apelate și astfel provădate cu timbre. — Ei, d'apoi cauzele lăsămantare și pupilare, acolo se vedu administrațiune și jurisprudențe, deși străpedescu dinții.

Dér organele administrative sunt pătunsu și de sublimitatea „ideii de stat“. Câte ordinațiuni de cuprinsu patrioticu nu se mai dau la lumină; cum aș toți dascălii maghiari și dascălițele maghiare au misiuni de civilizațiune în mijlocul poporului prost și sedus de ajitatori, nici nu se pote spune, — ba falsul patriotismu a prins rădăcină până și în oficiile postale, unde spre memento oficialilor nemaghiari, se espun pungă, pentru contribuitorii la „Kulturgylet-ul“ din Clușiu. Va să țică, poporul contribuentu, se fericesce și pe calea administrațiunii, așa, ca dora nicăiri în lume. Astfelu, vedeți, d-le Redactoru, că cei ce au în mână sôrtea comitatului nostru au cuvinte destul de tari, a striga și a arăta cu degetul, ca pe nise nepatrioți, pe toți căți nu joca mendrele cu ei împreună. Totu în sensul de mai susu aș pute să continuu, precum am țis, în tomuri întregi, dér voiu înceta, că sciu bine, cum-că glasul meu va suna în pustă.

Ca de încheiere, vă comunicu, că în curend ministru de justiția va decide trimiterea în pensiune a unui jude român dela Tribunalul din Deva, — astfelu va rămănea aici numai un jude român, din trei căți au fost, căci „așa cere“ echitatea și drepta pretensiune a celor două sute de mii de Români, meniți a contribui în bani și în sânge.

Se mai vorbesce, că are să fiă transferat și procurorul S. Il. care a făcutu domnilor situațiunii destule servicii, în contul reputațiunii sale de Român. Celu puțin acum va pute vedea și d-sa, că nu mai au trebuință de serviciile sale, căci a preparat bine terenul. Ii vor țice și lui: Maurul și-a făcutu datoria, Maurul pote lua lumea în capu la bêtănă. — Asta e răsplata celor cari sunt precum a fostu D-sa.

Cassiu.

„Sera de Silvestru în Bosovici“.

Almaj (com. Caraș-Svaerin) la 6 Ianuarie 1886.

Este o datină vechiă între creștini, de a-și petrece sera anul nou între convorbiri confidențiale și deschilinite petreceri. Această datină s'a serbat și în orașelul din fostul confiniu militar romano-banaticu, Bosovici, în sera

Cursul la bursa de Viena
din 22 Ianuarie st. n. 1886.

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including bond yields and exchange rates.

Bursa de Bucuresti.
Cota oficiala dela 11 Ianuarie, st. v. 1886.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, including bond yields and exchange rates.

Cursul pietei Brasov
din 25 Ianuarie st. n. 1886

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brasov.

Numere singuratiche a 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pota cumpara in tutungeria lui I. GROSS.

Nro. 448-1886.

PUBLICATIUNE!

In sensul instructiunii Inaltului Ministeriu reg. ung. de finante esmise sub Nro. 45055/1885 pe langa art. de lege XXII din 1885 referitoare la evidenta catastrului darei de pamantu, se facu prin acesta toti posesorii de pamantu atenti, cumca spre scopul rectificarii catastrului darei de pamantu au ca se arate fiecare schimbare in posesiune seu a obiectului darei de pamantu si anume:

- a). Schimbarea posesiunii
b). Schimbarea obiectului de dare in decursu de 30 de zile

incepandu cu ziua intrarii mentionatelor schimburi.

c. Casurile temporanee in eliberarea de dare — in decursu de unu anu — incepandu cu ziua schimbării, in casulu devastarilor paduriloru prin focu in decursu de 30 de zile.

d. Erorile si prenotarile greșite in catastrulu darei de pamantu macar cand.

e. Daune elementare in decursu de 8 zile incepandu cu evenimentulu casului de dauna.

f. Inducerea mai de multe-ori a unei parțele de pamantu seu inducerea unei parțele in catastrulu de pamantu a unei seu mai multor comune, seu inducerea unei parțele de pamantu cu unu cuprinsu de suprafața greșitu: in totu momentulu.

Schimbările amintite sub punctele a. b. c. d. și f. sunt de a se arata prin posesorul parțelei verbalu seu in scrisu; in casulu punctulu e. însă, numai in scrisu, și anume, decă suntu mai multu posesori de pamantu, prin doi plenipotențiatu spre acestu scopu.

Primirea astorfelu de aratari se efectueza in orele ordinare la oficio-

latulu orașenescu de dare, unde se potu da totdeodata chiarificari și indrumari asupra instruarii petitiuniloru pentru aratare.

Intrelasarea aratarii schimbăriloru obvenite la obiectele de dare in schimbarea loru din pamantu sterilu in pamantu fructiferu, precum și schimbarea in persoana posesorulu, se pedepseste, in sensulu §-lui 100, respective §-lui 101 alu art. de lege XLIV din 1883 cu o pedepsă in banu de 1—8 ori dupa suma pagubei cauzate erariulu.

Ca restituire a pagubei se considera acea suma, carea au fixat o organele menite spre purtarea evidentei darei de pamantu, respective organele competente la controlarea purtării evidentei. La casu dacă suma acesta nu e cunoscută, atunci contine pedepsa in banu de 1—500 fl.

Brașov, 13 Ianuarie 1886.

Magistratul orașenescu.

BOLNAVILORU

18-20

de plumani și gatu, ofticoșii,

și celoru cari suferu de Asthma se face cunoscutu, că pentru bolele indicate folositoru „Thea Homeriana“ se pote procura ca veritabilu numai directu prin subscrisulu. Broșura respectivă se trimite fara spese și franco. Unu pachetu cu 60 grame Homeriana, suficientu pe 2 zile, costă 70 cr. Admonezu contra cumpărării a plantei Homeriana oferită de tote celelalte firme, fiindu constatată de nendeverată.

PAUL HOMERO in Triest (Austria).

Descoperitorulu și preparatorulu unicei veritabile plante Homeriana.

Mersulu trenuriloru

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de statu reg. ung.

Large table with train schedules for routes: Predeal-Budapest, Budapest-Predeal, Teiuș-Arad-Budapest, and Budapest-Arad-Teiuș. Includes columns for train types, times, and stations.

Nota: Orele de nopte suntu cele dintre liniile grose.

Tipografia ALEXI Brașov.